

STAATSBLAD VAN HET KONINKRIJK DER NEDERLANDEN

382 **BESLUIT** van 4 juli 1967 tot herziening van hoofdstuk VI van het Algemeen Rijksambtenarenreglement en hoofdstuk III, § 6, van het Arbeids-overeenkomstenbesluit.

WIJ JULIANA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Op de voordracht van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken van 29 mei 1967, Directie Overheidspersoneelsbeleid, Hoofdafdeling Overheidspersoneelszaken, Afdeling Algemene en Juridische Zaken, nr. AB67/U1040;

Overwegende, dat het wenselijk is de aanspraken in geval van ziekte van het rijkspersoneel in het Algemeen Rijksambtenarenreglement en het Arbeidsovereenkomstenbesluit opnieuw te regelen, mede in verband met de inwerkingtreding op 1 juli 1967 van de Wet op de Arbeidsongeschiktheidsverzekering en van de Wet van 18 februari 1966 tot wijziging van de Ziekwet;

Gelet op artikel 125, eerste lid, en artikel 134, eerste lid, van de Ambtenarenwet 1929;

De Raad van State gehoord (advies van 21 juni 1967, nr. 43);

Gezien het nader rapport van de Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken van 29 juni 1967, Directie Overheidspersoneelsbeleid, Hoofdafdeling Overheidspersoneelszaken, Afdeling Algemene en Juridische Zaken, nr. AB67/1360;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I

In het Algemeen Rijksambtenarenreglement¹⁾ worden de volgende wijzigingen aangebracht:

A

Artikel 31b wordt gewijzigd als volgt:

a. in het eerste lid wordt in plaats van „artikel 38” gelezen: artikel 44.

b. in het derde lid onder 3e wordt in plaats van „artikelen 14, tweede lid, 43 of 44” gelezen: artikel 14, tweede lid, 38 of 39.

B

De artikelen 35 tot en met 49a worden vervangen door de volgende artikelen:

Artikel 35. 1. De ambtenaar, die wegens ziekte verhinderd is zijn dienst te verrichten, geniet gedurende de kalendermaand, waarin de verhindering is ontstaan, zijn volle bezoldiging en vervolgens:

a. Voor zover het betreft een ambtenaar in vaste dienst, gedurende 18 maanden zijn volle bezoldiging en daarna 80% van zijn bezoldiging;

b. Voor zover het betreft een ambtenaar in tijdelijke dienst, gedurende 12 maanden zijn volle bezoldiging en daarna 80% van zijn bezoldiging.

2. Indien de ziekte, uit hoofde waarvan de ambtenaar verhinderd is zijn dienst te verrichten, in belangrijke mate haar oorzaak vindt in de aard van de hem opgedragen werkzaamheden of in de bijzondere omstandigheden, waaronder deze moesten worden verricht, en niet aan zijn schuld of onvoor-

¹⁾ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 10 mei 1967 (Stb. 294).

zichtigheid is te wijten, geniet hij ook na ommekomst van de in het eerste lid bedoelde termijnen zijn volle bezoldiging.

3. Indien de ambtenaar voor ten hoogste 55% van zijn normale werktijd wegens ziekte verhinderd is zijn dienst te verrichten, geniet hij ook na ommekomst van de in het eerste lid bedoelde termijnen zijn volle bezoldiging.

4. Een opnieuw ingetreden verhindering tot dienstverrichting wegens ziekte wordt voor het bepalen van de in het eerste lid genoemde termijnen als een voortzetting van de vorige verhindering beschouwd, tenzij die verhindering zich voordoet, nadat tenminste dertig kalenderdagen zijn verstreken sedert de ambtenaar zijn dienst volledig heeft hervat.

5. Ten aanzien van de ambtenaar, die wegens ziekte verhinderd is zijn dienst te verrichten, kan worden bepaald dat hij zijn dienst slechts zal mogen hervatten, indien de bedrijfs-geneeskundige dienst — onder bepaling van de mate, waarin de hervatting kan geschieden — daarvoor toestemming verleent. Deze toestemming is in ieder geval vereist, wanneer de ambtenaar gedurende meer dan een jaar volledig verhinderd is geweest tot de dienstverrichting.

Artikel 36. 1. Met verhindering om dienst te verrichten wegens ziekte wordt voor de toepassing van dit hoofdstuk gelijkgesteld verhindering in verband met zwangerschap en bevalling dan wel wegens gebreken.

2. De verhindering in verband met zwangerschap wordt in ieder geval geacht te bestaan van de dag af, waarop de bevalling blijkt een verklaring van een geneeskundige of van een vroedvrouw, aangevende het vermoedelijke tijdstip der bevalling, binnen een tijdsverloop van zes weken valt te verwachten.

3. De verhindering in verband met bevalling wordt in ieder geval geacht te bestaan gedurende ten minste zes weken na de dag der bevalling.

Artikel 37. Indien de ambtenaar tijdens verhindering tot dienstverrichting, in het belang van zijn genezing door de bedrijfs-geneeskundige dienst wenselijk geachte, arbeid voor derden verricht, worden — zolang hij krachtens artikel 35 aanspraak kan maken op zijn volle bezoldiging — de inkomsten uit deze arbeid op die bezoldiging geheel in mindering gebracht; gedurende de tijd, dat hij krachtens artikel 35 aanspraak kan maken op 80% van zijn bezoldiging, worden bedoelde inkomsten op dat bedrag in mindering gebracht, voor zover deze 20% van zijn bezoldiging te boven gaan.

Artikel 38. Geen aanspraak op doorbetaling van bezoldiging bestaat;

a. Indien de ziekte is voorgewend, althans zodanig overdreven voorgesteld, dat verhindering tot dienstverrichting niet kan worden aangenomen;

b. Indien de ambtenaar de verhindering tot dienstverrichting opzettelijk heeft veroorzaakt, tenzij hem daarvan op grond van zijn psychische toestand geen verwijt kan worden gemaakt.

Artikel 39. 1. De doorbetaling van bezoldiging wordt gestaakt, wanneer en voor zolang de ambtenaar:

a. weigert zich te onderwerpen aan een onderzoek vanwege de bedrijfs-geneeskundige dienst of, na voor zulk een onderzoek te zijn opgeroepen, zonder geldige reden niet verschijnt;

b. weigert de volledige medewerking, bedoeld in artikel P10, eerste lid, van de Algemene burgerlijke pensioenwet, te verlenen;

c. zonder voldoende gronden nalaat zich onder geneeskundige behandeling te stellen of te blijven stellen, dan wel zich niet houdt aan de voorschriften hem door de behandelende ge-

neeskundige gegeven, met dien verstande dat te dezen voorschriften tot het verlenen van medewerking aan een ingreep van heelkundige aard zijn uitgezonderd;

d. zich zodanig gedraagt, dat zijn genezing wordt belemmerd of vertraagd;

e. tijdens de verhindering om dienst te verrichten voor zichzelf of voor derden arbeid verricht, tenzij dit door de bedrijfs-geneeskundige dienst in het belang van zijn genezing wenselijk wordt geacht.

f. in gebreke blijft op het door de bedrijfs-geneeskundige dienst bepaalde tijdstip en in de door deze dienst bepaalde mate zijn dienst te hervatten, tenzij hij daarvoor een inmiddels opgekomen, door deze dienst als geldig erkende reden heeft opgegeven.

2. De doorbetaling van bezoldiging kan geheel of ten dele worden gestaakt, indien de ambtenaar de controle-voorschriften overtreedt, die voor zijn tak van dienst zijn vastgesteld.

Artikel 40. 1. In de gevallen, bedoeld in de artikelen 38 en 39, kan Onze Minister op grond van bijzondere omstandigheden bepalen, dat het bedrag van de ingehouden bezoldiging geheel of ten dele aan anderen dan aan de ambtenaar zal worden uitbetaald.

2. Voor zover Onze Minister van zijn bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, geen gebruik heeft gemaakt, wordt de ingevolge de artikelen 38 en 39 ingehouden bezoldiging alsnog aan de ambtenaar uitbetaald, wanneer de in artikel 42 bedoelde commissie van geneeskundigen te zijnen gunste heeft beslist.

Artikel 41. 1. De ambtenaar kan aan een onderzoek vanwege de bedrijfs-geneeskundige dienst worden onderworpen ter beoordeling van de vraag:

a. of er sprake is van verhindering tot dienstverrichting wegens ziekte;

b. of zich een omstandigheid voordoet, als bedoeld in artikel 38 of in artikel 39, eerste lid, onder c of d;

c. of verdere maatregelen in het belang van het herstel nodig zijn;

d. wanneer en in welke mate de dienst kan worden hervat.

2. De vanwege de bedrijfs-geneeskundige dienst optredende geneeskundige deelt zijn oordeel terstond mede aan de ambtenaar en stelt het gezag, dat het onderzoek aanvroeg, daarvan zo spoedig mogelijk in kennis.

Artikel 42. 1. De ambtenaar, die zich met het oordeel van de in artikel 41, tweede lid, bedoelde geneeskundige niet kan verenigen, kan hiervan, mits binnen de kortst mogelijke tijd, doch in ieder geval binnen 3 maal 24 uur nadat dit oordeel te zijner kennis is gebracht, onder opgave van redenen aan het gezag, dat het onderzoek aanvroeg, schriftelijk mededeling doen. Hij kan ter ondersteuning van zijn bezwaar een verklaring overleggen van een geneeskundige, die alsdan door de in het tweede lid bedoelde commissie in de gelegenheid wordt gesteld tot het geven van een nadere mondelinge toelichting.

2. Behalve indien, na overleg met de bedrijfs-geneeskundige dienst, door het gezag, dat het onderzoek aanvroeg, het bezwaar van de ambtenaar reeds aanstonds voldoende gegrond wordt geacht, wordt binnen 14 dagen na ontvangst van het bezwaarschrift door een commissie van geneeskundigen — waarin geen zitting zal mogen hebben de in artikel 41, tweede lid, bedoelde geneeskundige — een hernieuwd onderzoek ingesteld. De commissie deelt haar oordeel zo spoedig mogelijk mede aan evenbedoeld gezag, dat vervolgens de ambtenaar daarvan in kennis stelt.

3. De kosten van het hernieuwde onderzoek komen voor rekening van het Rijk. Eventuele reis- en verblijfkosten van de ambtenaar worden hem vergoed volgens de in artikel 68, tweede lid, bedoelde regelen.

4. Voor zover dit niet door Ons is geschied, stelt Onze Minister van Binnenlandse Zaken omtrent het hernieuwde onderzoek nadere voorschriften vast.

Artikel 43. 1. Ter beantwoording van de vraag, of dienst-hervatting al dan niet is uitgesloten, kan de ambtenaar, telkens wanneer dit wenselijk wordt geacht, worden onderworpen aan een onderzoek vanwege de bedrijfs-geneeskundige dienst. Een dergelijk onderzoek vindt in elk geval plaats, zodra de ambtenaar gedurende een jaar onafgebroken dan wel binnen een tijdvak van anderhalf jaar gedurende een aantal perioden, tezamen meer dan 365 kalenderdagen omvattend, wegens ziekte verhinderd is geweest zijn dienst te verrichten.

2. Aan een onderzoek vanwege de bedrijfs-geneeskundige dienst kan eveneens worden onderworpen de ambtenaar, die niet wegens ziekte buiten dienst is, indien daartoe naar het oordeel van het ter zake bevoegde gezag gegrond, zowel aan de ambtenaar als aan deze dienst schriftelijk mede te delen, redenen bestaan.

3. De ambtenaar, die in verband met de uitoefening van zijn werkzaamheden aan bijzonder gevaar voor zijn gezondheid blootstaat, dan wel aan bijzondere gezondheidseisen moet voldoen, kan worden onderworpen aan een periodiek onderzoek vanwege de bedrijfs-geneeskundige dienst.

4. Blijkt bij het onderzoek, bedoeld in het tweede of derde lid, van een zodanige lichamelijke of psychische toestand, dat de belangen van de ambtenaar, van de dienst of van bij zijn dienstuitoefening betrokken derden zich tegen voortzetting van zijn dienst verzetten, dan wordt hij buiten dienst gesteld, tenzij hem, na overleg met de bedrijfs-geneeskundige dienst, naar het oordeel van het ter zake bevoegde gezag, zonder bezwaar voor evenbedoelde belangen, passende andere werkzaamheden kunnen worden opgedragen. Hij wordt in geval van buitendienst-stelling geacht wegens ziekte verhinderd te zijn dienst te verrichten en heeft uit dien hoofde aanspraak op de uitkeringen volgens de bepalingen van dit hoofdstuk.

5. Blijkt bij het onderzoek, bedoeld in het eerste, tweede of derde lid, dat de ambtenaar op grond van ziekten of gebreken is geraakt in een toestand van blijvende ongeschiktheid voor de vervulling van zijn betrekking, dan wordt door het gezag dat tot het verlenen van ontslag bevoegd is — of, indien Wij tot ontslagverlening bevoegd zijn, door Onze Minister — het in artikel E 2 van de Algemene burgerlijke pensioenwet bedoelde verzoek gedaan tot het instellen van een geneeskundig onderzoek volgens de bepalingen dier wet.

Artikel 44. 1. De gewezen ambtenaar, die wegens ziekte, ontstaan voor het tijdstip van ingang van zijn ontslag, nadien nog ongeschikt is een naar aard en omvang soortgelijke betrekking te vervullen, behoudt — voorzover hij niet als herplaatsbaar verklaarde ambtenaar is herplaatst in een betrekking als bedoeld in artikel K2, tweede lid, van de Algemene burgerlijke pensioenwet — gedurende zijn ongeschiktheid, doch uiterlijk tot een jaar na de aanvang daarvan, zijn laatstelijk genoten bezoldiging. Indien de gewezen ambtenaar, na de aanvang van zijn ongeschiktheid, als bedoeld in de vorige volzin, niettemin zijn dienst nog voor ten minste 45% van zijn normale werktijd tot het tijdstip van ingang van zijn ontslag heeft verricht, wordt de ongeschiktheid geacht op evenbedoeld tijdstip te zijn aangevangen.

2. De gewezen ambtenaar, die binnen een maand na het tijdstip van ingang van zijn ontslag wegens ziekte ongeschikt wordt een naar aard en omvang soortgelijke betrekking te vervullen, ontvangt — mits hij gedurende ten minste twee maanden onmiddellijk aan dat tijdstip voorafgaande in dienst is geweest — gedurende zijn ongeschiktheid, doch uiterlijk tot een jaar na de aanvang daarvan, zijn laatstelijk genoten bezoldiging. Dit lid vindt geen toepassing op hem, die na evenbedoeld tijdstip verzekerd is geworden in de zin van de Ziekwet — tenzij hij in verband met het bepaalde in artikel 44, eerste lid, onder a, juncto het tweede lid dier wet geen aanspraak kan maken op ziekengeld — en op hem, die na dit tijdstip uitsluitend in verband met het bepaalde in artikel 6, eerste lid, onder a of b, van de Ziekwet niet ingevolge die wet verzekerd is.

3. De gewezen ambtenaar, die hetzij op het tijdstip van ingang van zijn ontslag, nadat hij reeds gedurende een jaar of langer wegens ziekte verhinderd was geweest zijn dienst te verrichten, hetzij na afloop van het jaar, waarin hij krachtens het eerste of tweede lid zijn laatstelijk genoten bezoldiging ontving, arbeidsongeschikt is, ontvangt zolang die ongeschiktheid duurt, doch uiterlijk tot de eerste dag van de maand, waarin hij de leeftijd van 65 jaar bereikt, een uitkering overeenkomstig de normen van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, tenzij hij ter zake van zijn ontslag aanspraak heeft op invaliditeitspensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet of op een uitkering krachtens titel III van de Wet op de noodwachten. Dit lid vindt geen toepassing op de gewezen ambtenaar, die na het tijdstip van ingang van zijn ontslag verzekerde is geworden in de zin van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering — tenzij hij in verband met het bepaalde in artikel 30 dier wet geen aanspraak op arbeidsongeschiktheidsuitkering kan maken — en op hem, die na dit tijdstip uitsluitend in verband met het bepaalde in artikel 6, eerste lid, onder *a* of *b*, van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering niet ingevolge die wet verzekerd is.

4. De gewezen vrouwelijke ambtenaar, wier bevalling waarschijnlijk is, onderscheidenlijk plaatsvindt, binnen vier maanden na het tijdstip van ingang van haar ontslag, ontvangt met inachtneming van het bepaalde in artikel 36 haar laatstelijk genoten bezoldiging. Indien en voor zolang zij ongeschikt is een naar aard en omvang soortgelijke betrekking te vervullen, onderscheidenlijk arbeidsongeschikt is, ten gevolge van ziekte verband houdende met de zwangerschap of de bevalling, is het bepaalde in het tweede, onderscheidenlijk derde lid, van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de termijn van een jaar, gedurende welke zij haar laatstelijk genoten bezoldiging ontvangt, aanvangt op de dag na die van de bevalling.

5. Arbeidsongeschikt, geheel of gedeeltelijk, in de zin van het derde en vierde lid, is hij die ten gevolge van ziekten of gebreken geheel of gedeeltelijk buiten staat is om met arbeid, die voor zijn krachten en bekwaamheid is berekend en die met het oog op zijn opleiding en vroeger beroep hem in billijkheid kan worden opgedragen, ter plaatse waar hij arbeid verricht of het laatst verricht heeft of op een naburige soortgelijke plaats te verdienen hetgeen lichamelijk en geestelijk gezonde personen, van dezelfde soort en van soortgelijke opleiding, op zodanige plaats met arbeid gewoonlijk verdienen.

6. Het bedrag van de laatstelijk genoten bezoldiging, bedoeld in dit artikel, wordt in voorkomende gevallen gewijzigd overeenkomstig een algemene herziening, welke voor de gewezen ambtenaar zou hebben gegolden ware hij in dienst gebleven, en verminderd met een hem uit hoofde van zijn ontslag uit het laatstelijk door hem beklede ambt toegekend pensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet (daaronder begrepen een aanvulling ingevolge artikel F9, derde lid, dier wet), een uitkering krachtens artikel 45, eerste en tweede lid, een uitkering krachtens titel III van de Wet op de noodwachten, een uitkering krachtens de Algemene Ouderdomswet en met inkomsten, welke de gewezen ambtenaar inmiddels mocht zijn gaan genieten uit of in verband met arbeid of bedrijf.

7. De uitkering overeenkomstig de normen van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, als bedoeld in het derde lid, wordt in voorkomende gevallen verminderd met een uitkering wegens functioneel leeftijdsontslag.

8. In de gevallen, bedoeld in dit artikel, vinden de artikelen 38, 39, 40, 41 en 42 waar mogelijk overeenkomstige toepassing.

Artikel 45. 1. Aan de gewezen ambtenaar, aan wie een invaliditeitspensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet is toegekend, vermeerderd met een aanvulling, als bedoeld in artikel F9 dier wet, wordt — indien de ziekten of gebreken, uit hoofde waarvan hij blijvend ongeschikt is verklaard zijn betrekking te vervullen, in belangrijke mate hun oorzaak vinden in de aard van de hem opgedragen werkzaam-

heden of in de bijzondere omstandigheden, waaronder deze moesten worden verricht, en niet aan zijn schuld of onvoorzichtigheid zijn te wijten — een uitkering verleend ten bedrage van 12½% van het invaliditeitspensioen, zoals dit met evenbedoelde aanvulling is vermeerderd. De uitkering eindigt met ingang van de maand, waarin de gewezen ambtenaar de leeftijd van 65 jaar bereikt.

2. Indien aan de gewezen ambtenaar een uitsluitend naar zijn diensttijd berekend invaliditeitspensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet is toegekend en dat pensioen lager is dan 112½% van het bedrag, dat hem bij toepasselijkheid van artikel F9 dier wet aan invaliditeitspensioen en aanvulling zou zijn toegekend, wordt hem in het geval, bedoeld in het eerste lid, een uitkering verleend ten bedrage van het verschil. De uitkering eindigt met ingang van de maand, waarin de gewezen ambtenaar de leeftijd van 65 jaar bereikt.

3. Indien het overlijden van een ambtenaar dan wel van een, voor een uitkering als bedoeld in het eerste of tweede lid in aanmerking gekomen, gepensioneerde ambtenaar het rechtstreeks gevolg is van ziekten of gebreken, als bedoeld in het eerste lid, dan wel van een niet aan zijn schuld of onvoorzichtigheid te wijten ongeval, dat in belangrijke mate zijn oorzaak vond in de aard van de hem opgedragen werkzaamheden of in bijzondere omstandigheden, waaronder deze moesten worden verricht, wordt aan degene, die in verband met dit overlijden krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet een pensioen geniet, een uitkering verleend ten bedrage van 12½% van dit pensioen. De uitkering eindigt met ingang van de maand, waarin de overledene de leeftijd van 65 jaar zou hebben bereikt, dan wel — indien de weduwe of de weduwnaar, aan wie een pensioen werd toegekend, hertrouwt — met ingang van de maand volgende op die van het hertrouwen.

Artikel 46. 1. Aan de ambtenaar, die een hoofdbetrekking bekleedt, wordt vergoed hetgeen hij in een aaneengesloten tijdvak van 12 kalendermaanden meer heeft uitgegeven dan 5% van zijn wedde over dat tijdvak aan te zijnen laste blijvende, naar het oordeel van het tot verlening der vergoeding bevoegd gezag noodzakelijk gemaakte kosten van geneeskundige behandeling en verzorging van zichzelf en zijn gezin — daaronder begrepen de kosten van verzekering tegen deze risico's na aftrek van een hem daarin door het Rijk verleende tegemoetkoming —, mits hij, behoudens aannemelijke gronden voor het ontbreken van een verzekering, over dat tijdvak in voldoende mate tegen deze risico's verzekerd is geweest.

2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt onder wedde over het tijdvak van 12 kalendermaanden verstaan het gemiddelde van de voor de ambtenaar bij het begin en het einde van dat tijdvak geldende wedden in de zin van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1948, herleid tot een jaarbedrag en vervolgens vermeerderd met het percentage, waarop de vakantieuitkering is bepaald.

3. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid kan in bijzondere gevallen, indien de noodzakelijke kosten, verband houdende met ziekte, welke de ambtenaar voor zichzelf en voor zijn gezin heeft gemaakt, een bedrag overschrijden, dat redelijkerwijze te zijnen laste kan blijven, aan de ambtenaar in die kosten een tegemoetkoming worden verleend.

4. Onze Minister van Binnenlandse Zaken kan omtrent het bepaalde in dit artikel nadere voorschriften vaststellen.

Artikel 46a. 1. In geval van ziekte, welke in belangrijke mate haar oorzaak vindt in de aard van de aan de ambtenaar opgedragen werkzaamheden of in de bijzondere omstandigheden, waaronder deze moesten worden verricht, en niet aan zijn schuld of onvoorzichtigheid is te wijten, worden hem vergoed de te zijnen laste blijvende, naar het oordeel van het tot verlening der vergoeding bevoegd gezag noodzakelijk gemaakte kosten van geneeskundige behandeling of verzorging.

2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken kan omtrent het bepaalde in het eerste lid nadere voorschriften geven.

Artikel 47. 1. Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt onder bezoldiging verstaan de wedde in de zin van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1948, vermeerderd met het bedrag, dat, indien de bezoldiging per maand wordt uitbetaald, in de drie kalendermaanden en, indien de bezoldiging per week wordt uitbetaald, in de dertien kalenderweken voorafgaande aan het tijdstip, waarop de verhindering tot dienstverrichting is ontstaan, gemiddeld per maand, onderscheidenlijk per week, is toegekend aan toelagen, als bedoeld in artikel 22a van evengenoemd besluit, en, met toepassing van artikel 23 van dat besluit, aan prestatiebeloning. Indien de evenbedoelde toelage is toegekend, omdat de ambtenaar volgens een werkrooster werkzaam is, behoudt hij, in afwijking van het bepaalde in de vorige volzin, gedurende de kalendermaand, waarin de verhindering is ontstaan, de toelage, welke hem zou zijn toegekend, ware hij niet wegens ziekte verhinderd geweest zijn dienst te verrichten.

2. Indien de in het eerste lid bedoelde wedde niet in een vast bedrag per maand, onderscheidenlijk per week kan worden uitgedrukt, wordt gerekend met het bedrag dat, indien de bezoldiging per maand wordt uitbetaald, gemiddeld per maand en, indien de bezoldiging per week wordt uitbetaald, gemiddeld per week aan wedde is toegekend in de drie kalendermaanden, onderscheidenlijk in de dertien kalenderweken, voorafgaande aan het tijdstip, waarop de verhindering tot dienstverrichting is ontstaan. Voor zover de ambtenaar op evenbedoeld tijdstip nog geen drie kalendermaanden, onderscheidenlijk dertien kalenderweken, in dienst is geweest, wordt gerekend met het bedrag, dat hem gemiddeld per maand, onderscheidenlijk per week, aan wedde is toegekend over het tijdvak, waarin hij voor het ontstaan van de verhindering in dienst is geweest.

Artikel 48. 1. Bij samenloop van een uitkering krachtens dit hoofdstuk — anders dan krachtens de artikelen 46 en 46a — met een uitkering krachtens een wettelijke verzekering, welke is toegekend op grond van dezelfde ziekten of gebreken als uit hoofde waarvan de uitkering krachtens dit hoofdstuk is toegekend, wordt deze laatste uitkering verminderd met het bedrag van de uitkering krachtens een wettelijke verzekering.

2. Indien een arbeidsongeschiktheidsuitkering als bedoeld in de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering wordt verhoogd op grond van dezelfde ziekten of gebreken als uit hoofde waarvan een uitkering krachtens dit hoofdstuk wordt toegekend of verhoogd, vindt het eerste lid met betrekking tot die verhoging overeenkomstige toepassing.

3. De vorige leden vinden geen toepassing, indien de uitkering krachtens een wettelijke verzekering wordt genoten uit hoofde van een andere betrekking, die gelijktijdig is vervuld met de betrekking ter zake waarvan de ambtenaar of de gewezen ambtenaar op een uitkering krachtens dit hoofdstuk aanspraak heeft, en voor zover die uitkering krachtens een wettelijke verzekering naar de inkomsten uit die andere betrekking wordt berekend of geacht kan worden te zijn berekend.

Artikel 49. Behalve voor zover betreft de artikelen 46 en 46a is het bepaalde in dit hoofdstuk niet van toepassing op de ambtenaar, die geen ambtenaar is in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet en dit, voor zover hem als tijdelijk ambtenaar een aanstelling voor langer dan zes maanden of voor onbepaalde tijd is verleend, evenmin zal zijn zodra hij zes maanden in dienst is geweest.

C

In artikel 132a wordt in plaats van „37, eerste lid” gelezen: 42, eerste en tweede lid.

Artikel II

In het Arbeidsovereenkomstenbesluit¹⁾ worden de volgende wijzigingen aangebracht:

¹⁾ Laatstelijk gewijzigd bij Koninklijk besluit van 10 mei 1967 (Stb. 294).

A

Artikel 29b wordt gewijzigd als volgt:

- a. in het eerste lid wordt in plaats van „artikel 31 of ingevolge artikel 31a” gelezen: artikel 32;
- b. in het derde lid wordt in plaats van „artikelen 13, 30g, 32a of 32b gelezen: artikelen 13, 30g, 31c of 31d.

B

De artikelen 31 tot en met 33c worden vervangen door de volgende artikelen:

Artikel 31. 1. De werknemer, die wegens ziekte verhinderd is zijn dienst te verrichten, geniet gedurende de kalendermaand, waarin de verhindering is ontstaan, en gedurende het daarop volgende jaar zijn volle loon en vervolgens 80% van zijn loon.

2. Indien de ziekte, uit hoofde waarvan de werknemer verhinderd is zijn dienst te verrichten, in belangrijke mate haar oorzaak vindt in de aard van de hem opgedragen werkzaamheden of in de bijzondere omstandigheden, waaronder deze moesten worden verricht, en niet aan zijn schuld of onvoorzichtigheid is te wijten, geniet hij ook na ommekomst van het in het eerste lid bedoelde jaar zijn volle loon.

3. Indien de werknemer voor ten hoogste 55% van zijn normale werktijd wegens ziekte verhinderd is zijn dienst te verrichten, geniet hij ook na ommekomst van het in het eerste lid bedoelde jaar zijn volle loon.

4. Een opnieuw ingetreden verhindering tot dienstverrichting wegens ziekte wordt voor het bepalen van de in het eerste lid bedoelde termijn van een jaar als een voortzetting van de vorige verhindering beschouwd, tenzij die verhindering zich voordoet, nadat ten minste dertig kalenderdagen zijn verstreken sedert de werknemer zijn dienst volledig heeft hervat.

5. Ten aanzien van de werknemer, die wegens ziekte verhinderd is zijn dienst te verrichten, kan worden bepaald dat hij zijn dienst slechts zal mogen hervatten, indien de bedrijfs-geneeskundige dienst — onder bepaling van de mate, waarin de hervatting kan geschieden — daarvoor toestemming verleent. Deze toestemming is in ieder geval vereist, wanneer de werknemer gedurende meer dan een jaar volledig verhinderd is geweest tot dienstverrichting.

Artikel 31a. 1. Met verhindering om dienst te verrichten wegens ziekte wordt voor de toepassing van deze paragraaf gelijkgesteld verhindering in verband met zwangerschap en bevalling dan wel wegens gebreken.

2. De verhindering in verband met zwangerschap wordt in ieder geval geacht te bestaan van de dag af, waarop de bevalling blijkt een verklaring van een geneeskundige of van een vroedvrouw, aangevende het vermoedelijke tijdstip der bevalling, binnen een tijdsverloop van zes weken valt te verwachten.

3. De verhindering in verband met bevalling wordt in ieder geval geacht te bestaan gedurende ten minste zes weken na de dag der bevalling.

Artikel 31b. Indien de werknemer tijdens verhindering tot dienstverrichting, in het belang van zijn genezing door de bedrijfs-geneeskundige dienst wenselijk geachte arbeid voor derden verricht, worden zolang hij krachtens artikel 31 aanspraak kan maken op zijn volle loon, de inkomsten uit deze arbeid op dat loon geheel in mindering gebracht; gedurende de tijd, dat hij krachtens artikel 31 aanspraak kan maken op 80% van zijn loon, worden bedoelde inkomsten op dat bedrag in mindering gebracht, voor zover deze 20% van zijn loon te boven gaan.

Artikel 31 c. Geen aanspraak op doorbetaling van loon bestaat:

- a. indien de ziekte is voorgewend, althans zodanig over-dreven voorgesteld, dat verhindering tot dienstverrichting niet kan worden aangenomen;

b. indien de werknemer de verhindering tot dienstverrichting opzettelijk heeft veroorzaakt, tenzij hem daarvan op grond van zijn psychische toestand geen verwijt kan worden gemaakt;

c. over de tijd, gedurende welke de werknemer is opgenomen in een gevangenis, rijkswerkinrichting of rijksinrichting voor kinderbescherming, dan wel op grond van artikel 27 van de Beginselenwet voor de kinderbescherming (*Stb.* 1961, 403) is toevertrouwd aan een instelling als bedoeld in artikel 3 van die wet.

Artikel 31d. 1. De doorbetaling van loon wordt gestaakt, wanneer en voor zolang de werknemer:

a. weigert zich te onderwerpen aan een onderzoek vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst, of, na voor zulk een onderzoek te zijn opgeroepen, zonder geldige reden niet verschijnt;

b. weigert de volledige medewerking, als bedoeld in artikel P 10, eerste lid, van de Algemene burgerlijke pensioenwet, te verlenen;

c. zonder voldoende gronden nalaat zich onder geneeskundige behandeling te stellen of te blijven stellen, dan wel zich niet houdt aan de voorschriften hem door de behandelende geneeskundige gegeven, met dien verstande dat te dezen voorschriften tot het verlenen van medewerking aan een ingreep van heelkundige aard zijn uitgezonderd;

d. zich zodanig gedraagt, dat zijn genezing wordt belemmerd of vertraagd;

e. tijdens de verhindering om dienst te verrichten voor zichzelf of voor derden arbeid verricht, tenzij dit door de bedrijfs-geneeskundige dienst in het belang van zijn genezing wenselijk wordt geacht;

f. in gebreke blijft op het door de bedrijfsgeneeskundige dienst bepaalde tijdstip en in de door deze dienst bepaalde mate zijn dienst te hervatten, tenzij hij daarvoor een inmiddels opgekomen, door deze dienst als geldig erkende, reden heeft opgegeven.

2. De doorbetaling van loon kan geheel of ten dele worden gestaakt, indien de werknemer de controle-voorschriften overtreedt, die voor zijn tak van dienst zijn vastgesteld.

Artikel 31e. 1. In de gevallen, bedoeld in de artikelen 31c en 31d, kan Onze Minister op grond van bijzondere omstandigheden bepalen, dat het bedrag van het ingehouden loon geheel of ten dele aan anderen dan aan de werknemer zal worden uitbetaald.

2. Voor zover Onze Minister van zijn bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, geen gebruik heeft gemaakt, wordt het ingevolge de artikelen 31c, onder a of b, of 31d ingehouden loon alsnog aan de werknemer uitbetaald, wanneer de in artikel 31g bedoelde commissie van geneeskundigen te zijnen gunste heeft beslist.

3. Voor zover Onze Minister van zijn bevoegdheid, bedoeld in het eerste lid, geen gebruik heeft gemaakt, kan hij in het geval, bedoeld in artikel 31c, onder c, de werknemer, die uit de gevangenis, rijkswerkinrichting of rijksinrichting voor kinderbescherming is ontslagen, of die niet meer is toevertrouwd aan een instelling, bedoeld in deze bepaling, alsnog geheel of ten dele in het genot stellen van het ingehouden loon of dit geheel of ten dele te zijnen behoeve doen aanwenden.

Artikel 31f. 1. De werknemer kan aan een onderzoek vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst worden onderworpen ter beoordeling van de vraag:

a. of er sprake is van verhindering tot dienstverrichting wegens ziekte;

b. of zich een omstandigheid voordoet, als bedoeld in artikel 31c, onder a of b, of in artikel 31d, eerste lid, onder c of d;

c. of verdere maatregelen in het belang van het herstel nodig zijn;

d. wanneer en in welke mate de dienst kan worden hervat.

2. De vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst optredende geneeskundige deelt zijn oordeel terstond mede aan de werknemer en stelt het gezag, dat het onderzoek aanvroeg, daarvan zo spoedig mogelijk in kennis.

Artikel 31g. 1. De werknemer, die zich met het oordeel van de in artikel 31f, tweede lid, bedoelde geneeskundige niet kan verenigen, kan hiervan, mits binnen de kortst mogelijke tijd, doch in ieder geval binnen 3 maal 24 uur nadat dit oordeel te zijner kennis is gebracht, onder opgave van redenen aan het gezag, dat het onderzoek aanvroeg, schriftelijk mededeling doen. Hij kan ter ondersteuning van zijn bezwaar een verklaring overleggen van een geneeskundige, die alsdan door de in het tweede lid bedoelde commissie in de gelegenheid wordt gesteld tot het geven van een nadere mondeling toelichting.

2. Behalve indien, na overleg met de bedrijfsgeneeskundige dienst, door het gezag, dat het onderzoek aanvroeg, het bezwaar van de werknemer reeds aanstonds voldoende gegrond wordt geacht, wordt binnen 14 dagen na ontvangst van het bezwaarschrift door een commissie van geneeskundigen — waarin geen zitting zal mogen hebben de in artikel 31f, tweede lid, bedoelde geneeskundige — een hernieuwd onderzoek ingesteld. De commissie deelt haar oordeel zo spoedig mogelijk mede aan evenbedoeld gezag, dat vervolgens de werknemer daarvan in kennis stelt.

3. De kosten van het hernieuwd onderzoek komen voor rekening van het Rijk. Eventuele reis- en verblijfkosten van de werknemer worden hem vergoed volgens de in artikel 45, tweede lid, bedoelde regelen.

4. Voor zover dit niet door Ons is geschied, stelt Onze Minister van Binnenlandse Zaken omtrent het hernieuwd onderzoek nadere voorschriften vast.

Artikel 31h. 1. Ter beantwoording van de vraag, of dienst-hervatting al dan niet is uitgesloten, kan de werknemer, telkens wanneer dit wenselijk wordt geacht, worden onderworpen aan een onderzoek vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst. Een dergelijk onderzoek vindt in elk geval plaats, zodra de werknemer gedurende een jaar onafgebroken dan wel binnen een tijdvak van anderhalf jaar gedurende een aantal perioden, tezamen meer dan 365 kalenderdagen omvattend, wegens ziekte verhinderd is geweest zijn dienst te verrichten.

2. Aan een onderzoek vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst kan eveneens worden onderworpen de werknemer, die niet wegens ziekte buiten dienst is, indien daartoe naar het oordeel van het ter zake bevoegde gezag gegrond, zowel aan de werknemer als aan deze dienst schriftelijk mede te delen, redenen bestaan.

3. De werknemer, die in verband met de uitoefening van zijn werkzaamheden aan bijzonder gevaar voor zijn gezondheid blootstaat, dan wel aan bijzondere gezondheidsrisico's moet voldoen, kan worden onderworpen aan een periodiek onderzoek vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst.

4. Blijkt bij het onderzoek, bedoeld in het tweede of derde lid, van een zodanige lichamelijke of psychische toestand, dat de belangen van de werknemer, van de dienst of van bij zijn dienstuitoefening betrokken derden zich tegen voortzetting van zijn dienst verzetten, dan wordt hij buiten dienst gesteld, tenzij hem, na overleg met de bedrijfsgeneeskundige dienst, naar het oordeel van het ter zake bevoegde gezag, zonder bezwaar voor evenbedoelde belangen, passende andere werkzaamheden kunnen worden opgedragen. Hij wordt in geval van buitendienststelling geacht wegens ziekte verhinderd te zijn dienst te verrichten en heeft uit dien hoofde aanspraak op de uitkeringen volgens de bepalingen van deze paragraaf.

5. Blijkt bij het onderzoek, bedoeld in het eerste, tweede of derde lid, dat de werknemer op grond van ziekten of gebreken is geraakt in een toestand van blijvende ongeschiktheid voor de vervulling van zijn betrekking, dan wordt door het gezag dat tot opzegging bevoegd is, het in artikel E2 van de Algemene burgerlijke pensioenwet bedoelde verzoek gedaan tot het instellen van een geneeskundig onderzoek volgens de bepalingen dier wet.

Artikel 32. 1. De gewezen werknemer, die wegens ziekte, ontstaan voor het einde van zijn dienstbetrekking, nadien nog ongeschikt is een naar aard en omvang soortgelijke betrekking te vervullen, behoudt — voor zover hij niet als herplaatsbaar verklaarde ambtenaar is herplaatst in een betrekking als bedoeld in artikel K2, tweede lid, van de Algemene burgerlijke pensioenwet — gedurende zijn ongeschiktheid, doch uiterlijk tot een jaar na de aanvang daarvan, zijn laatstelijk genoten loon. Indien de gewezen werknemer na de aanvang van zijn ongeschiktheid, als bedoeld in de vorige volzin, niettemin zijn dienst nog voor ten minste 45% van zijn normale werktijd tot het einde van zijn dienstbetrekking heeft verricht, wordt de ongeschiktheid geacht op evenbedoeld tijdstip te zijn aangevangen.

2. De gewezen werknemer, die binnen een maand na het einde van zijn dienstbetrekking wegens ziekte ongeschikt wordt een naar aard en omvang soortgelijke betrekking te vervullen, ontvangt — mits hij gedurende ten minste twee maanden onmiddellijk aan dat einde voorafgaande in dienst is geweest — gedurende zijn ongeschiktheid, doch uiterlijk tot een jaar na de aanvang daarvan, zijn laatstelijk genoten loon. Dit lid vindt geen toepassing op hem, die na evenbedoeld tijdstip verzekerde is geworden in de zin van de Ziektewet — tenzij hij in verband met het bepaalde in artikel 44, eerste lid, onder *a*, juncto het tweede lid dier wet geen aanspraak kan maken op ziekengeld — en op hem, die na dit tijdstip uitsluitend in verband met het bepaalde in artikel 6, eerste lid, onder *a* of *b*, van de Ziektewet niet ingevolge die wet verzekerd is;

3. De gewezen werknemer, die hetzij bij het einde van zijn dienstbetrekking, nadat hij reeds gedurende een jaar of langer wegens ziekte verhinderd was geweest zijn dienst te verrichten, hetzij na afloop van het jaar, waarin hij krachtens het eerste of tweede lid zijn laatste genoten beloning ontving, arbeidsongeschikt is, ontvangt zolang die ongeschiktheid duurt, doch uiterlijk tot de eerste dag van de maand, waarin hij de leeftijd van 65 jaar bereikt, een uitkering overeenkomstig de normen van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, tenzij hij ter zake van de beëindiging van zijn betrekking aanspraak heeft op invaliditeitspensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet of op een uitkering krachtens titel III van de Wet op de noodwachten. Dit lid vindt geen toepassing op de gewezen werknemer, die na het einde van zijn dienstbetrekking verzekerde is geworden in de zin van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering — tenzij hij in verband met het bepaalde in artikel 30 dier wet geen aanspraak op arbeidsongeschiktheidsuitkering kan maken — en op hem, die na dit tijdstip uitsluitend in verband met het bepaalde in artikel 6, eerste lid, onder *a* of *b*, van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering niet ingevolge die wet verzekerd is.

4. De gewezen vrouwelijke werknemer, wier bevalling waarschijnlijk is, onderscheidenlijk plaatsvindt, binnen vier maanden na het einde van haar dienstbetrekking, ontvangt met inachtneming van het bepaalde in artikel 31*a* haar laatstelijk genoten loon. Indien en voor zolang zij ongeschikt is een naar aard en omvang soortgelijke betrekking te vervullen, onderscheidenlijk arbeidsongeschikt is, tengevolge van ziekte verband houdende met de zwangerschap of de bevalling, is het bepaalde in het tweede, onderscheidenlijk derde lid van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de termijn van een jaar, gedurende welke zij haar laatstelijk genoten loon ontvangt, aangevangt op de dag na die van de bevalling.

5. Arbeidsongeschikt, geheel of gedeeltelijk, in de zin van het derde en vierde lid, is hij die ten gevolge van ziekten of gebreken geheel of gedeeltelijk buiten staat is om met arbeid, die voor zijn krachten en bekwaamheid is berekend en die met het oog op zijn opleiding en vroeger beroep hem in billijkheid kan worden opgedragen, ter plaatse waar hij arbeid verricht of het laatste verricht heeft of op een naburige soortgelijke plaats te verdienen hetgeen lichamenlijk en geestelijk gezonde personen, van dezelfde soort en van soortgelijke opleiding, op zodanige plaats met arbeid gewoonlijk verdienen.

6. Het bedrag van het laatstelijk genoten loon, bedoeld in dit artikel, wordt in voorkomende gevallen gewijzigd overeen-

komstig een algemene hezining, welke voor de gewezen werknemer zou hebben gegolden ware hij in dienst gebleven, en verminderd met een hem uit hoofde van de beëindiging van de laatstelijk door hem beklede betrekking toegekend pensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet (daaronder begrepen een aanvulling ingevolge artikel F 9, derde lid, dier wet), een uitkering krachtens artikel 32*a*, eerste en tweede lid, een uitkering krachtens titel III van de Wet op de noodwachten, een uitkering krachtens de Algemene Ouderdomswet en met inkomsten, welke de gewezen werknemer inmiddels mocht zijn gaan genieten uit of in verband met arbeid of bedrijf.

7. De uitkering overeenkomstig de normen van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, als bedoeld in het derde lid, wordt in voorkomende gevallen verminderd met een uitkering wegens functioneel leeftijdsontslag.

8. In de gevallen, bedoeld in dit artikel, vinden de artikelen 31*c*, 31*d*, 31*e*, 31*f* en 31*g* waar mogelijk overeenkomstige toepassing.

Artikel 32*a*. 1. Aan de gewezen werknemer, aan wie een invaliditeitspensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet is toegekend, vermeerderd met een aanvulling, als bedoeld in artikel F 9 dier wet, wordt — indien de ziekten of gebreken, uit hoofde waarvan hij blijvend ongeschikt is verklaard zijn betrekking te vervullen, in belangrijke mate hun oorzaak vinden in de aard van de hem opgedragen werkzaamheden of in de bijzondere omstandigheden, waaronder deze moesten worden verricht, en niet aan zijn schuld of onvoorzichtigheid zijn te wijten — een uitkering verleend ten bedrage van 12½% van het invaliditeitspensioen, zoals dit met evenbedoelde aanvulling is vermeerderd. De uitkering eindigt met ingang van de maand, waarin de gewezen werknemer de leeftijd van 65 jaar bereikt.

2. Indien aan de gewezen werknemer een uitsluitend naar zijn diensttijd berekend invaliditeitspensioen krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet is toegekend en dat pensioen lager is dan 112½% van het bedrag, dat hem bij toepasselijkheid van artikel F 9 dier wet aan invaliditeitspensioen en aanvulling zou zijn toegekend, wordt hem in het geval, bedoeld in het eerste lid, een uitkering verleend ten bedrage van het verschil. De uitkering eindigt met ingang van de maand, waarin de gewezen werknemer de leeftijd van 65 jaar bereikt.

3. Indien het overlijden van een werknemer dan wel van een, voor een uitkering als bedoeld in het eerste of tweede lid in aanmerking gekomen, gepensioneerde werknemer het rechtstreeks gevolg is van ziekten of gebreken, als bedoeld in het eerste lid, dan wel van een niet aan zijn schuld of onvoorzichtigheid te wijten ongeval, dat in belangrijke mate zijn oorzaak vond in de aard van de hem opgedragen werkzaamheden of in de bijzondere omstandigheden waaronder deze moesten worden verricht, wordt aan degene, die in verband met dit overlijden krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet een pensioen geniet, een uitkering verleend ten bedrage van 12½% van dit pensioen. De uitkering eindigt met ingang van de maand, waarin de overledene de leeftijd van 65 jaar zou hebben bereikt, dan wel — indien de weduwe of de weduwnaar, aan wie een pensioen werd toegekend, hertrouwt — met ingang van de maand volgende op die van het hertrouwen.

Artikel 33. 1. Aan de werknemer, die een hoofdbetrekking bekleedt, wordt vergoed hetgeen hij in een aaneengesloten tijdvak van 12 kalendermaanden meer heeft uitgegeven dan 5% van zijn loon over dat tijdvak aan te zijnen laste blijvende, naar het oordeel van het tot verlening der vergoeding bevoegd gezag noodzakelijk gemaakte kosten van geneeskundige behandeling en verzorging van zichzelf en zijn gezin — daaronder begrepen de kosten van verzekering tegen deze risico's na aftrek van een hem daarin door het Rijk verleende tegemoetkoming — mits hij, behoudens aannemelijke gronden voor het ontbreken van een verzekering, over dat tijdvak in voldoende mate tegen deze risico's verzekerd is geweest.

2. Voor de toepassing van het eerste lid wordt onder loon over het tijdvak van 12 kalendermaanden verstaan het ge-

middelde van de voor de werknemer bij het begin en het einde van dat tijdvak geldende wedden in de zin van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1948 of van de daarmee overeenkomende loonbedragen, herleid tot een jaarbedrag en vervolgens vermeerderd met het percentage, waarop de vakantie-uitkering is bepaald.

3. Onverminderd het bepaalde in het eerste lid kan in bijzondere gevallen, indien de noodzakelijke kosten, verband houdende met ziekte, welke de werknemer voor zichzelf en voor zijn gezin heeft gemaakt, een bedrag overschrijden, dat redelijkerwijze te zijnen laste kan blijven, aan de werknemer in die kosten een tegemoetkoming worden verleend.

4. Onze Minister van Binnenlandse Zaken kan omtrent het bepaalde in dit artikel nadere voorschriften geven.

Artikel 33a. 1. In geval van ziekte, welke in belangrijke mate haar oorzaak vindt in de aard van de aan de werknemer opgedragen werkzaamheden of in de bijzondere omstandigheden, waaronder deze moesten worden verricht, en niet aan zijn schuld of onvoorzichtigheid is te wijten, worden hem vergoed de te zijnen laste blijvende, naar het oordeel van het tot verlening der vergoeding bevoegd gezag noodzakelijk gemaakte, kosten van geneeskundige behandeling of verzorging.

2. Onze Minister van Binnenlandse Zaken kan omtrent het bepaalde in het eerste lid nadere voorschriften geven.

Artikel 33b. 1. Behalve voor zover betreft de artikelen 33 en 33a wordt voor de toepassing van deze paragraaf onder loon verstaan de wedde in de zin van het Bezoldigingsbesluit Burgerlijke Rijksambtenaren 1948 of het daarmee overeenkomende loonbedrag, vermeerderd met het bedrag dat, indien het loon per maand wordt uitbetaald, in de drie kalendermaanden en, indien het loon per week wordt uitbetaald, in de dertien kalenderweken voorafgaande aan het tijdstip waarop de verhindering tot dienstverrichting is ontstaan, gemiddeld per maand, onderscheidenlijk per week, is toegekend aan toelage, als bedoeld in artikel 22a van evengenoemd besluit, en, met toepassing van artikel 23 van dat besluit, aan prestatiebeloning. Indien de evenbedoelde toelage is toegekend, omdat de werknemer volgens een werkrooster werkzaam is, behoudt hij, in afwijking van het bepaalde in de vorige volzin, gedurende de kalendermaand, waarin de verhindering is ontstaan, de toelage, welke hem zou zijn toegekend, ware hij niet wegens ziekte verhinderd geweest zijn dienst te verrichten.

2. Indien de in het eerste lid bedoelde wedde of het daarmee overeenkomende loonbedrag niet in een vast bedrag per maand, onderscheidenlijk per week, kan worden uitgedrukt, wordt gerekend met het bedrag dat, indien het loon per maand wordt uitbetaald, gemiddeld per maand en, indien het loon per week wordt uitbetaald, gemiddeld per week aan wedde of daarmee overeenkomend loon is toegekend in de drie kalendermaanden, onderscheidenlijk in de dertien kalenderweken, voorafgaande aan het tijdstip, waarop de verhindering tot dienstverrichting is ontstaan. Voor zover de werknemer op evenbedoeld tijdstip nog geen drie kalendermaanden, onderscheidenlijk dertien kalenderweken, in dienst is geweest, wordt gerekend met het bedrag, dat hem gemiddeld per maand, onderscheidenlijk per week, aan wedde of daarmee overeen-

komend loon is toegekend over het tijdvak, waarin hij voor het ontstaan van de verhindering in dienst is geweest.

Artikel 33c. 1. Bij samenloop van een uitkering krachtens deze paragraaf — anders dan krachtens de artikelen 33 en 33a — met een uitkering krachtens een wettelijke verzekering, welke is toegekend op grond van dezelfde ziekten of gebreken als uit hoofde waarvan de uitkering krachtens deze paragraaf is toegekend, wordt deze laatste uitkering verminderd met het bedrag van de uitkering krachtens een wettelijke verzekering.

2. Indien een arbeidsongeschiktheidsuitkering als bedoeld in de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering wordt verhoogd op grond van dezelfde ziekten of gebreken als uit hoofde waarvan een uitkering krachtens deze paragraaf wordt toegekend of verhoogd, vindt het eerste lid met betrekking tot die verhoging overeenkomstige toepassing.

3. De vorige leden vinden geen toepassing, indien de uitkering krachtens een wettelijke verzekering wordt genoten uit hoofde van een andere betrekking, die gelijktijdig is vervuld met de betrekking ter zake waarvan de werknemer of de gewezen werknemer op een uitkering krachtens deze paragraaf aanspraak heeft, en voor zover die uitkering krachtens een wettelijke verzekering naar de inkomsten uit die andere betrekking wordt berekend of geacht kan worden te zijn berekend.

Artikel 33d. Behalve voor zover betreft de artikelen 33 en 33a is het bepaalde in deze paragraaf niet van toepassing op de werknemer die geen ambtenaar is in de zin van de Algemene burgerlijke pensioenwet en dit, voor zover met hem een arbeidsovereenkomst voor langer dan zes maanden of voor onbepaalde tijd is aangegaan, evenmin zal zijn zodra hij zes maanden in dienst is geweest.

C

In artikel 65a wordt in plaats van „artikel 8a, eerste en tweede lid” gelezen: de artikelen 8a, eerste en tweede lid, en 31g, eerste en tweede lid.

Artikel III

Dit besluit treedt in werking op 1 juli 1967. Indien het *Staatsblad*, waarin dit besluit wordt geplaatst, wordt uitgegeven na 29 juni 1967, treedt het in werking op de tweede dag na de datum van uitgifte en werkt het terug tot 1 juli 1967.

Onze Ministers, hoofden van departementen van algemeen bestuur zijn, ieder voor zoveel hem betreft, belast met de uitvoering van dit besluit, hetwelk met de nota van toelichting in het *Staatsblad* zal worden geplaatst. Van het besluit en de nota van toelichting zal afschrift worden gezonden aan de Raad van State en aan de Algemene Rekenkamer.

Soestdijk, 4 juli 1967.

JULIANA.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,

C. VAN VEEN.

Uitgegeven de twintigste juli 1967.

De Minister van Justitie,

C. H. F. POLAK.

Nota van toelichting

Inleidende opmerkingen

De onmiddellijke aanleiding voor de voorgestelde wijziging van de regeling inzake „de aanspraken ingeval van ziekte”, vervat in hoofdstuk VI van het Algemeen Rijksambtenarenreglement en hoofdstuk III, § 6, van het Arbeidsovereenkomstenbesluit, vormen de totstandkoming (op 18 februari 1966) van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering en de Wet tot wijziging van de Ziekwet (Aanpassing aan de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering) en de daarmee gepaard gaande intrekking van de Ongevallenwet 1921 op het ogenblik dat beide wetten in werking zullen treden.

Ofschoon het rijks personeel in algemene zin van de Ziekwet is uitgezonderd, is de regeling van de aanspraken in geval van ziekte zowel voor ambtenaren als arbeidscontractanten zodanig, dat deze op sommige belangrijke punten gunstiger is dan de regeling van de Ziekwet (b.v. waar het betreft de doorbetaling gedurende zekere tijd van de volle bezoldiging of het volle loon en voorts op het punt van de termijnen) en overigens — behoudens een enkele uitzondering, waarop bij de artikelsgewijze toelichting wordt teruggekomen — niet minder aanspraken verleent dan de Ziekwet. Wijziging van de Ziekwet kan dus op zich zelf reeds aanleiding geven om de

regeling voor het rijkspersoneel opnieuw in overweging te nemen.

Daarbij komt thans de nieuwe Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, welke in hoofdzaak een regeling bevat voor particuliere werknemers, die nog arbeidsongeschikt zijn, nadat zij gedurende de wettelijke termijn van 52 weken een uitkering ingevolge de Ziektewet hebben genoten. Voor zover er sprake is van blijvende arbeidsongeschiktheid vindt de in deze wet geregelde arbeidsongeschiktheidsuitkering haar tegenhanger in het invaliditeitspensioen voor het overheidspersoneel krachtens de Algemene burgerlijke pensioenwet. Kan evenwel aan een ambtenaar in de zin der wet, die reeds geruime tijd wegens ziekte verhinderd is zijn dienst te verrichten, (nog) geen invaliditeitspensioen worden toegekend, dan zal hij aan zijn „normale” rechtspositieregeling aanspraken moeten kunnen ontlenuen. Wanneer de ziekte langer dan een jaar heeft geduurd, zal moeten worden gewaarborgd, dat die aanspraken niet minder zijn dan wanneer de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering op hem van toepassing zou zijn geweest. Hierin ligt derhalve een voorname reden om de „aanspraken ingeval van ziekte” voor het rijkspersoneel opnieuw te regelen, waarbij nog komt dat de Ongevallenwet 1921, waarnaar in de tegenwoordige regeling meermalen wordt verwezen, zal komen te vervallen.

Van de thans geboden gelegenheid is tevens gebruik gemaakt om verschillende regelingen, welke — in afwachting van een algehele herziening van deze materie — bij ministeriële circulaire bekend zijn gemaakt, in het A.R.A.R. en het A.O.B. te verwerken en ook overigens nog enige verbeteringen aan te brengen. Ten slotte is in de systematische indeling van de materie wijziging gebracht, waarbij is gestreefd naar een meer logische volgorde van de bepalingen.

Volgens het ontwerp-besluit worden thans achtereenvolgens in het A.R.A.R. geregeld:

1. de aanspraken tijdens ziekte (bij voortdurende van de dienstbetrekking): artikelen 35 t/m 37;
2. gronden om geen aanspraak te verlenen of om de aanspraak geheel of ten dele te laten vervallen: artikelen 38 t/m 40;
3. het medische onderzoek: artikelen 41 t/m 43;
4. aanspraken van de gewezen ambtenaar of diens nage-laten betrekkingen (voor zover niet geregeld in de Algemene burgerlijke pensioenwet): artikelen 44 en 45;
5. ziektekosten: artikelen 46 en 46a;
6. slotbepalingen: artikelen 47 t/m 49.

Vervallen zijn:

- a. de pensioenvervangende uitkering, geregeld in het huidige artikel 39.

Nu de Algemene burgerlijke pensioenwet ook aan het „organen” de verschillende in deze wet geregelde beroepsmogelijkheden toekent, ligt het voor de hand, dat dit orgaan ook van deze mogelijkheden gebruik dient te maken, wanneer het zich niet kan verenigen met een beslissing van de directie van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds, waarbij een voor pensioenkeuring voorgedragen ambtenaar niet blijvend ongeschikt wordt verklaard. Indien de beslissing van de directie ten slotte ook door de Centrale Raad van Beroep is bevestigd, heeft het weinig zin meer de ambtenaar alsnog wegens „ongeschiktheid op grond van ziekten of gebreken” (onder toekenning van een pensioenvervangende uitkering) te ontslaan. De ambtenaar, die tegen een dergelijk ontslag in beroep gaat, komt immers ten slotte terecht bij de Centrale Raad, die hem reeds eerder niet „ongeschikt wegens ziekten of gebreken” had verklaard en de ambtenaar dus in het gelijk zal stellen.

Het ligt ten overvloede in het voornemen om ter gelegenheid van de reeds in bewerking zijnde herziening van hoofdstuk X van het Algemeen Rijksambtenarenreglement artikel 98, eerste lid, onder f, van het Algemeen Rijksambtenarenreglement te wijzigen als volgt: „bereiken van de pensioengerechtigde leef-

tijd dan wel blijvende ongeschiktheid, uit hoofde van ziekten of gebreken, voor het vervullen van zijn ambt blijkens een onherroepelijk geworden beslissing, als bedoeld in artikel P5 van de Algemene burgerlijke pensioenwet, dan wel — indien de ambtenaar krachtens het bepaalde in artikel B7 geen ambtenaar is in de zin der wet — blijkens de uitslag van een onderzoek vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst.”

Een overeenkomstige wijziging zal dan ook dienen te worden aangebracht in artikel 57, eerste lid, van het Arbeidsovereenkomstenbesluit („Indien de arbeidsovereenkomst is aangegaan voor onbepaalde tijd kan zij worden beëindigd door opzegging met dien verstande, dat het bepaalde in artikel 1639h, tweede lid van het Burgerlijk Wetboek van toepassing is”) door de zinsnede achter „opzegging” te doen luiden als volgt: „met dien verstande dat opzegging wegens ongeschiktheid, uit hoofde van ziekten of gebreken, voor het vervullen van de betrekking slechts kan plaatsvinden, indien deze ongeschiktheid blijkt uit een onherroepelijk geworden beslissing, als bedoeld in artikel P5 van de Algemene burgerlijke pensioenwet, dan wel — indien de werknemer krachtens het bepaalde in artikel B7 geen ambtenaar is in de zin der wet — uit de uitslag van een onderzoek vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst.

Door deze wijziging zal tegelijkertijd zijn vervallen de verwijzing naar artikel 1639h, tweede lid, van het Burgerlijk Wetboek („De werkgever mag niet opzeggen gedurende de tijd, dat de arbeider ongeschikt is tot het verrichten van zijn arbeid wegens ziekte, tenzij de ongeschiktheid ten minste twee jaren heeft geduurd”). Aan deze verwijzing zal onder de nieuwe redactie geen behoefte meer bestaan. Bovendien belemmert het absolute verbod tot opzegging gedurende de eerste twee ziektejaren soms een normale afwikkeling (bij opheffing van een afdeling kan alleen aan de contractant, die toevallig ziek is, geen ontslag worden verleend), terwijl hierin ook een verschil ligt met de positie van de ambtenaar, aan wie immers in het bedoelde geval normaal ontslag kan worden verleend (vgl. het huidige artikel 38, tweede lid, van het A.R.A.R.).

Opheffing van dit verschil past overigens ook volkomen in het streven naar een zo groot mogelijke gelijkheid tussen de ambtenaren en de contractanten op het punt van de aanspraken tijdens ziekte;

b. de cessie-bepaling (het voormalige artikel 46a) is reeds met ingang van 15 september 1965 vervallen krachtens de Wet van 31 juli 1965, *Stb.* 354, en is thans ook uit de tekst van hoofdstuk VI verwijderd;

c. de garantiebepaling van het huidige artikel 49 („Het bepaalde in dit hoofdstuk geldt met dien verstande, dat aan de ambtenaren of gewezen ambtenaren nimmer minder voordelen toekomen dan wanneer de Ziektewet op hen van toepassing zou zijn geweest”). Aangezien in de tekst van het nieuwe hoofdstuk ernaar is gestreefd om in bepaalde nog bestaande lacunes ten opzichte van de Ziektewet te voorzien (men vergelijk b.v. de toelichting bij artikel 44, tweede en vierde lid) lijkt aan een dergelijke garantiebepaling geen behoefte meer te bestaan. Bovendien gaf deze bepaling soms aanleiding tot misverstand, bijvoorbeeld ten aanzien van de in artikel 64 van de Ziektewet geregelde „vrijwillige voortzetting der verzekering”, waarvoor de rechtspositionele regeling in het Algemeen Rijksambtenarenreglement uiteraard geen basis biedt (hierop wordt in de toelichting bij artikel 44, vierde lid, teruggekomen). Tenslotte lijkt een dergelijke bepaling ook in strijd met de uitdrukkelijke uitsluiting van het overheidspersoneel van de Ziektewet, waartegenover dan voor dit personeel de aanspraken in geval van ziekte in de rechtspositieregeling dienen te worden opgenomen.

Voor de regeling in hoofdstuk III, § 6 van het Arbeidsovereenkomstenbesluit is niet alleen de systematiek aangehouden van hoofdstuk VI van het Algemeen Rijksambtenarenreglement, maar tevens is ten aanzien van de onderhavige materie gestreefd naar een zo groot mogelijke overeenstemming tussen de aanspraken van ambtenaren en arbeidscontractanten, zoals bijvoorbeeld ook in de Algemene burgerlijke pensioenwet het geval is.

Een afzonderlijke artikelsgewijze toelichting van de voorgestelde regeling in het Arbeidsovereenkomstenbesluit schijnt dan ook overbodig.

Aantekening verdient nog, dat niet is overgenomen het huidige artikel 32 („Ten aanzien van bepaalde arbeiders of groepen van arbeiders kan door Ons, op voordracht van Onze Minister-President, een van artikel 31 afwijkende regeling worden getroffen”), omdat deze bepaling overbodig is naast artikel 3, eerste lid („Wij behouden Ons voor op gemeenschappelijke voordracht van Onze Minister en Onze Minister van Binnenlandse Zaken voor bepaalde arbeiders of groepen van arbeiders de toepasselijkheid van dit besluit geheel of ten dele uit te sluiten en zonodig andere bepalingen van toepassing te verklaren”).

Tenslotte is in deze paragraaf van het Arbeidsovereenkomstenbesluit — in overeenstemming met de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering en met de gewijzigde Ziektewet — de benaming „arbeider” vervangen door „werknemer”. Dit is ook in overeenstemming met de terminologie, gebezigd in het bij beschikking van de Minister van Binnenlandse Zaken van 25 augustus 1959, Nr. A592/2724 (Hoofdafd. O.P.Z., Afd. A.J.Z.) vastgestelde model voor de arbeidsovereenkomst. Uiteraard zal ook in de andere delen van het Arbeidsovereenkomstenbesluit de benaming „werknemer” worden ingevoerd.

Artikelsgewijze toelichting op de wijzigingen in het Algemeen Rijksambtenarenreglement

Artikel 31b. Deze wijziging houdt verband met de omstandigheid, dat de aanspraken in geval van ziekte na ontslag (de z.g. „nawerking”) thans in artikel 44 worden geregeld en dat de gevallen, waarin geen aanspraak op bezoldiging bestaat (resp. de doorbetaling van bezoldiging wordt gestaakt) thans in de artikelen 38 en 39 worden vermeld.

Artikel 35. In dit artikel wordt niet meer gesproken van verhindering „wegens ziekte of ongeval” doch alleen van verhindering „wegens ziekte”. De geldende aanduiding is te verklaren uit de omstandigheid, dat hoofdstuk VI van het Algemeen Rijksambtenarenreglement voor de rijksambtenaren regelde hetgeen voor de particuliere werknemers in Ziektewet en Ongevallenwet 1921 was geregeld. De Ongevallenwet 1921 zal op 1 juli 1967 vervallen en de Ziektewet kent het begrip „ongeval” niet. Dit laatste is terecht, omdat een ongeval in dit verband slechts de betekenis heeft van één der oorzaken van ziekte (zoals een „acute pathologische afwijking in de lichamelijke toestand” ook kan zijn veroorzaakt door bv. infectie). Te bedenken ware ook dat de Ongevallenwet 1921 slechts de ongevallen in verband met de dienstbetrekking bestreek, terwijl verhindering tot het verrichten van arbeid als gevolg van andere ongevallen ook thans reeds aanleiding geeft tot toekenning van ziekgeld krachtens de Ziektewet. In het A.R.A.R. is derhalve ongeval als oorzaak van de verhindering tot dienstverrichting niet meer afzonderlijk genoemd. Het zal evenwel duidelijk zijn, dat dit geenszins betekent, dat geen aanspraken meer zouden bestaan, indien de indispositie van de ambtenaar is veroorzaakt door een ongeval.

Eerste lid. Deze bepaling vervangt het tegenwoordige lid. Na het verstrijken van de termijn van 18 maanden (een jaar) gedurende welke de volle bezoldiging wordt doorbetaald, zal de ambtenaar, zolang het dienstverband voortduurt, een uitkering ontvangen ten bedrag van 80 pct. van zijn bezoldiging. Dit percentage is ontleend aan de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, welke immers bij een arbeidsongeschiktheidsverzekering van 80 pct. of meer 80 pct. van dagloon toekent.

Opmerking verdient nog, dat — evenals in de sociale verzekeringswetgeving — de speciale regeling bij tuberculose is vervallen. Voor deze regeling, welke was vervat in een circulaire van de Minister van Binnenlandse Zaken van 31 januari 1952, nr. 17555/R, Hoofdafdeling O.P.Z., Afdeling A.Z., Bureau I, en voor de gehuwden en de ongehuwde kostwinners voorzorg in doorbetaling van de volle bezoldiging gedurende

drie jaren, bestaat thans minder aanleiding, nu de tuberculose sinds 1952 — met name ook voor wat betreft de duur van deze ziekte — in aanzienlijke mate is teruggedrongen.

Tweede lid. Deze bepaling treedt in de plaats van het huidige vierde lid, krachtens hetwelk de ambtenaar — wanneer de ziekte of het ongeval is ontstaan in verband met zijn dienstbetrekking — gedurende de tijd, dat hij verhinderd is zijn dienst te verrichten, de volle bezoldiging geniet. Gelijk bekend is in de nieuwe Algemene burgerlijke pensioenwet het „dienstinvaliditeitspensioen” uit de Pensioenwet 1922 niet overgenomen. Dit hield verband met de omstandigheid, dat de Ongevallenwet 1921 (betrekking hebbend op ongevallen in verband met de dienstbetrekking) bij de inwerkingtreding van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering zal komen te vervallen, terwijl in laatstgenoemde wet het zogenaamde causaliteitsbeginsel niet is opgenomen. Bij wijze van compensatie is evenwel bij Koninklijk besluit van 22 december 1966 (Stb. 581) het huidige artikel 35 van het A.R.A.R. aangevuld met een achtste, negende en tiende lid, regelende een aanvulling op het invaliditeitspensioen en het weduwen- en wezenpensioen. Deze aanvulling wordt evenwel niet in alle voorheen als „in-en-door” aangemerkte gevallen verleend, omdat het causaliteitsbeginsel dan toch langs een omweg zou worden gehandhaafd. Voor het verlenen van een aanvulling wordt slechts aanleiding gezien, wanneer op de Overheid een zekere morele verplichting rust, omdat de ziekten of gebreken, welke tot de ongeschiktheidsverklaring of het overlijden van de ambtenaar hebben geleid, in belangrijke mate hun oorzaak vinden in de aard van de hem opgedragen werkzaamheden of in de bijzondere omstandigheden, waaronder deze moesten worden verricht, en overigens niet aan zijn schuld of onvoorzichtigheid zijn te wijten. Een op dezelfde gedachte gebaseerde bepaling is thans opgenomen in het voorgestelde tweede lid, dat onder de hier bedoelde omstandigheden voorziet in doorbetaling van de volle bezoldiging ook nadat de in het eerste lid genoemde termijnen zijn verstreken.

Derde lid. Met deze bepaling wordt bereikt, dat zij die na een langdurige ziekte voor halve dagen beginnen te werken, hun volle bezoldiging zullen genieten, ook al genoten zij laatstelijk tijdens hun algehele verhindering slechts 80 pct. van hun bezoldiging. Aangezien in het geval dat gedurende de middaguren de dienst wordt verricht, er nog sprake blijft van verhindering voor meer dan de helft van de normale diensttijd — de dagelijkse diensttijd van 8½ uur is immers verdeeld in 4½ uur 's morgens en 4 uur 's middags — wordt de volle bezoldiging (ook wanneer de in het eerste lid genoemde termijnen zijn verstreken) gegarandeerd, wanneer de ambtenaar voor ten hoogste 55 pct. (dus iets meer dan de helft) van zijn normale diensttijd verhinderd is zijn dienst te verrichten.

Vierde lid. Deze bepaling treedt in de plaats van het huidige artikel 40. Een opnieuw ingetreden verhindering wordt slechts dan niet meer als een voortzetting van de vorige verhindering beschouwd, wanneer die verhindering zich voordoet nadat ten minste 30 kalenderweken zijn verstreken sedert de ambtenaar zijn dienst volledig heeft hervat; bij gedeeltelijke hervatting kan de ambtenaar immers nog niet als hersteld worden beschouwd. In overeenstemming met de gewijzigde Ziektewet speelt de vraag of de hernieuwde verhindering al dan niet voortkomt uit dezelfde ziekte, geen rol meer.

Vijfde lid. Deze bepaling is ingegeven door de wenselijkheid om — vooral wanneer de ziekte geruime tijd heeft geduurd — op de dienstherhating controle te laten uitoefenen door de bedrijfsgeneeskundige dienst. Aldus wordt een — met name ook voor de ambtenaar zelf — teleurstellende ervaring bij de werkhervatting voorkomen.

Artikel 36. Eerste lid. Deze bepaling komt overeen met artikel 19, tweede lid, van de gewijzigde Ziektewet (geen onderscheid meer tussen ziekte en gebrek).

Tweede en derde lid. Deze leden houden hetzelfde in als het tweede en derde lid van het huidige artikel 48, zij het dat

de aanspraken niet uitsluitend blijven voorbehouden aan de gehuwde vrouwelijke ambtenaar en dat voor het tweede lid een beknoptere omschrijving is gekozen.

Artikel 37. In de praktijk is het nu en dan als een lacune gevoeld, dat de mogelijkheid ontbrak om de inkomsten uit tijdens de ziekte — in het belang van zijn herstel — door de ambtenaar voor derden verrichte arbeid op de doorbetaalde bezoldiging in mindering te brengen. In deze lacune voorziet het onderhavige artikel.

Artikel 38. Dit artikel treedt in de plaats van het huidige artikel 43. Vervallen is de bepaling dat geen aanspraak op bezoldiging bestaat, indien de ziekte of het ongeval het gevolg is van een door de ambtenaar begaan misdrijf, van misbruik van alcoholische dranken of bedwelmende middelen of, indien hij een bekend onzedelijk gedrag leidt, van zijn onzedelijkheid. Bij de herziening van de Ziektewet is immers uit deze wet een overeenkomstige bepaling verwijderd.

Artikel 39. De inhoud van deze bepaling stemt grotendeels overeen met het huidige artikel 44. Nieuw is het bepaalde in het eerste lid onder *b*, te weten dat de doorbetaling van bezoldiging wordt gestaakt, indien de ambtenaar weigert de volledige medewerking, als bedoeld in artikel P10, eerste lid, van de Algemene burgerlijke pensioenwet te verlenen. Deze clausule is geheel in overeenstemming met de aangehaalde bepaling, waar de verplichting is neergelegd tot verlening van volledige medewerking aan „een geneeskundig onderzoek, een observatie en een maatregel als bedoeld in de voorgaande artikelen, tenzij de maatregel een ingreep van heelkundige aard mocht zijn”. Nieuw is ook het tweede lid betreffende opneming van overtreding van de controlevoorschriften (voor de betreffende tak van dienst vastgesteld) als grond, waarop de doorbetaling van bezoldiging geheel of ten dele kan worden gestaakt. (Deze bepaling geeft derhalve aan de administratie de gelegenheid rekening te houden met de aard van de overtreding).

Artikel 40. Eerste lid. Deze bepaling komt in hoofdzaak overeen met het bestaande artikel 45.

Tweede lid. Een bepaling als de onderhavige mocht niet ontbreken voor het geval het bezwaar van de ambtenaar tegen het oordeel van de bedrijfsgeneeskundige dienst gegrond wordt bevonden.

Artikel 41. Eerste lid. In dit lid zijn samengebracht de gevallen, waarin de ambtenaar tijdens zijn afwezigheid wegens ziekte kan worden onderworpen aan een onderzoek door de bedrijfsgeneeskundige dienst (behoudens het geval van onderzoek naar de vraag of diensthervatting al dan niet is uitgesloten, dat in artikel 43 wordt geregeld).

Tweede lid. Hier wordt vastgelegd, dat de ambtenaar terstond door de vanwege de bedrijfsgeneeskundige dienst optredende geneeskundige van diens oordeel in kennis moet worden gesteld, dit ter voorkoming van onzekerheid en mede met het oog op een zo tijdig mogelijke indiening van een eventueel bezwaarschrift.

Artikel 42. Eerste lid. Dit lid schrijft — in tegenstelling tot het eerste lid van het huidige artikel 42 — uitdrukkelijk voor, dat een bezwaar tegen het oordeel van de bedrijfsgeneeskundige onder opgaaf van redenen moet worden ingediend, een en ander ter beperking van lichtvaardige protesten.

Tweede lid. Eveneens ter bevordering van een snelle afwikkeling van het protest is bepaald, dat het hernieuwd onderzoek binnen 14 dagen na ontvangst van het bezwaarschrift moet plaatsvinden. Een hernieuwd onderzoek zal uiteraard niet behoeven plaats te vinden, indien, na overleg met de bedrijfsgeneeskundige dienst, het bezwaar van de ambtenaar reeds aanstonds voldoende gegrond wordt geacht; dit geval

kan zich met name voordoen bij door deze dienst voorgeschreven werkhervatting, wanneer inmiddels een als geldig erkende reden van verhindering is opgekomen.

Derde lid. De bepaling, dat de kosten van het hernieuwd onderzoek niet voor rekening van de ambtenaar, dus voor rekening van het Rijk komen, is gehandhaafd. Nieuw is dat eventuele reis- en verblijfkosten van de ambtenaar hem worden vergoed volgens de bepalingen van het geldende reisbesluit.

Vierde lid. Evenals krachtens artikel 9a, vierde lid, ten aanzien van de herkeuring zal de Minister van Binnenlandse Zaken omtrent het hernieuwd onderzoek nadere voorschriften vaststellen, voor zover dit niet door de Kroon is geschied. Men denke bij het laatste vooral aan het Staatsbedrijf van de P.T.T.

Artikel 43. Eerste lid. Deze bepaling komt overeen met het eerste lid van het huidige artikel 36, behoudens een redactiewijziging.

Tweede lid. Deze bepaling treedt in de plaats van het huidige artikel 36a, eerste lid. De bepaling is evenwel ruimer geredigeerd, zodat bijvoorbeeld ook een ambtenaar, die zijn dienst alleszins naar behoren verricht maar van wie wordt verondersteld dat hij daarbij meer van zijn krachten vergt dan zijn gezondheidstoestand toelaat, aan een onderzoek door de bedrijfsgeneeskundige dienst kan worden onderworpen. Thans is uitdrukkelijk bepaald, dat de (gegronde) redenen voor de aanvraag van het onderzoek zowel aan de ambtenaar als aan bedoelde dienst schriftelijk moeten worden meegedeeld.

Derde lid. Aan een periodiek onderzoek door de bedrijfsgeneeskundige dienst wordt een basis in het A.R.A.R. gegeven.

Er zijn thans reeds verschillende functies, waarvan de bekleders periodiek worden onderzocht (b.v. beroepschauffeurs, duikers bij de Rijkswaterstaat, functies, welke stralingsgevaar of gevaar van letsel door asbest of giftige oplosmiddelen meebrengen enz.). Als basis voor dit onderzoek behielp men zich tot dusverre met het tegenwoordige artikel 36a („een geneeskundig onderzoek kan mede worden ingesteld ten aanzien van een ambtenaar, die niet wegens ziekte buiten dienst is, maar van wien nochtans op goede gronden wordt veronderstelt, dat zijn lichamelijke of geestelijke toestand een beletsel vormt om zijn dienst naar behoren te verrichten”), welke bepaling toch niet daarvoor was geschreven. Het periodieke onderzoek is niet alleen van belang uit een oogpunt van de gezondheidsbescherming van de onderzochte ambtenaar, maar geeft ook aanleiding tot een zekere controle op de veiligheidsdiscipline in zijn arbeidsmilieu. In de meeste gevallen kan immers zonder bijzondere risico's worden gewerkt, wanneer deze discipline maar wordt gehandhaafd. Omdat hieraan evenwel ook bepaalde inconvenienten verbonden zijn (b.v. het dragen van maskers bij stoffige of in ander opzicht voor de gezondheid schadelijke werkzaamheden) wordt daarmee nogal eens de hand gelicht.

Vierde lid. Deze bepaling treedt in de plaats van het tweede lid van het huidige artikel 36a. Naast het dienstbelang is thans ook het belang van de ambtenaar zelf of van bij zijn dienstuitoefening betrokken derden genoemd als grond voor buitendienstregeling. Nieuw is ook de clausule „tenzij hem, na overleg met de bedrijfsgeneeskundige dienst, naar het oordeel van het ter zake bevoegde gezag, zonder bezwaar voor evenbedoelde belangen, passende andere werkzaamheden kunnen worden opgedragen”, waarin dezelfde gedachte tot uitdrukking komt als bij het instituut van de „herplaatsbaar verklaarde ambtenaar” in de Algemene burgerlijke pensioenwet.

Vijfde lid. Thans is imperatief voorgeschreven, dat — indien de ambtenaar naar het oordeel van de bedrijfsgeneeskundige dienst blijvend ongeschikt is zijn betrekking te vervullen — door het bevoegd gezag een geneeskundig onderzoek vol-

gens de bepalingen van de pensioenwet moet worden aangevraagd.

Artikel 44. Eerste lid. Deze bepaling vervangt de eerste twee leden van het huidige artikel 38. Niet overgenomen is de eerste volzin van het eerste lid, luidende: „op grond van de uitslag van een geneeskundig onderzoek of van herkeuring, als bedoeld in de artikelen 36, 36a en 37, kan de ambtenaar binnen een jaar na het ontstaan van de verhindering niet worden ontslagen, tenzij hij aanspraak heeft op pensioen ten laste van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds of op een uitkering, als bedoeld in artikel 39”. Aan dit voorschrift bestaat thans geen behoefte meer. In de eerste plaats zal immers krachtens artikel 43, vijfde lid, met betrekking tot een ambtenaar, die bij een onderzoek door de bedrijfsgeneeskundige dienst blijvend ongeschikt is verklaard, een verzoek moeten worden gedaan tot het instellen van een geneeskundig onderzoek volgens de bepalingen van de Algemene burgerlijke pensioenwet. Wordt de ambtenaar ook bij dit laatste onderzoek blijvend ongeschikt verklaard en neemt de directie van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds een dienovereenkomstige beslissing, dan heeft hij aanspraak op invaliditeitspensioen. Indien de ambtenaar op grond van de uitslag van het onderzoek door de directie van het Algemeen burgerlijk pensioenfonds niet blijvend ongeschikt is verklaard, kan het „orgaan” of de ambtenaar overeenkomstig het bepaalde in hoofdstuk S van de Algemene burgerlijke pensioenwet in beroep gaan, en wel achtereenvolgens bij de Raad van Toezicht, bij het Ambtenarengerecht te 's-Gravenhage en bij de Centrale Raad van Beroep. Het is duidelijk, dat met deze procedure veel langer dan een jaar (na het ontstaan van de verhindering) zal zijn gemoeid, zodat de evenbedoelde bepaling volstrekt geen zin meer heeft. (Men vergelijk ook hetgeen in de „Inleidende opmerkingen” is medegedeeld omtrent het voornemen ontslag wegens blijvende ongeschiktheid, uit hoofde ziekte of gebreken, alleen mogelijk te maken, indien deze ongeschiktheid blijkt uit een onherroepelijk geworden beslissing, als bedoeld in artikel P5 van de Algemene burgerlijke pensioenwet.)

De tweede volzin is ingegeven door de wenselijkheid te voorkomen, dat een ambtenaar, die ondanks ongeschiktverklaring bij keuring zijn dienst nog geheel of voor een belangrijk deel tot aan de ingang van zijn ontslag heeft verricht, daarvan nadeel zou ondervinden op het punt van de „nawerking”. Het aanhouden van ten minste 45% van de normale werktijd bij gedeeltelijke dienstverrichting dient te worden gezien in verband met het bepaalde in artikel 35, derde lid.

Tweede lid. Deze bepaling treedt in de plaats van het huidige artikel 38, derde lid. Twee verschillen zijn daarbij te constateren. In de eerste plaats vond in de vroegere tekst de zogenaamde „nawerking” alleen toepassing op degene, die eervol was ontslagen. Aangezien voor de toepassing van de overeenkomstige bepaling (artikel 46) van de Ziektewet de wijze van beëindiging van een dienstbetrekking irrelevant is — het betreft hier immers een voorziening uit sociale overwegingen — trad in geval van een oneervol ontslag artikel 49 van het A.R.A.R. (het z.g. garantiartikel) in werking („het bepaalde in dit hoofdstuk geldt met dien verstande, dat de ambtenaren of gewezen ambtenaren nimmer minder voordelen toekomen dan wanneer de Ziektewet op van toepassing zou zijn geweest”). Dit betekende, dat het aan de oneervol ontslagen ambtenaar gedurende ten hoogste een jaar 80% van zijn laatstelijk genoten bezoldiging (met inachtneming van het maximum-dagloon van de Ziektewet) in plaats van beëindiging van de dienstbetrekking werd betaald. Niet alleen is deze procedure, waarbij via een „achterdeur” alsnog een bepaalde aanspraak wordt gegeven, minder elegant, maar daarin kan ook een tegenspraak worden gezien met de sociale verzekeringswetgeving, welke op dit punt geen betekenis toekent aan de wijze van beëindiging van de dienstbetrekking. Vandaar dat in de voorgestelde bepaling bedoeld onderscheid niet meer wordt gemaakt.

Een tweede verschil is, dat thans — in overeenstemming met de gewijzigde Ziektewet — niet meer de eis wordt gesteld,

dat de gewezen ambtenaar werkloos is op het ogenblik, dat hij (binnen een maand na het einde van zijn dienstbetrekking) ziek wordt. Ten einde eventuele dubbele aanspraken te voorkomen is wel bepaald, dat het voorschrift geen toepassing zal vinden op hem, die na het einde van zijn dienstbetrekking verzekerde is geworden in de zin van de Ziektewet — tenzij hij in verband met het bepaalde in artikel 44, eerste lid, onder a, juncto het tweede lid dier wet geen aanspraak kan maken op ziektegeduld — en op hem, die na dit tijdstip uitsluitend in verband met het bepaalde in artikel 6, eerste lid, onder a of b, van de Ziektewet niet ingevolge deze wet verzekerd is (dit betreft in hoofdzaak degene, die opnieuw in Overheidsdienst is getreden).

Derde lid. Als gevolg van de totstandkoming van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering dient bij de „nawerking” ook rekening te worden gehouden met de aanspraken, die de gewezen ambtenaar zou hebben gehad, ware hij krachtens deze wet verzekerd geweest, uiteraard voor zover hij geen recht heeft op invaliditeitspensioen. Hierin voorziet het derde lid. Deze bepaling zal toepassing kunnen vinden ten aanzien van de gewezen ambtenaar, die „uitgetrokken” is van de voorzieningen, bedoeld in het eerste en tweede lid, nog arbeidsongeschikt is, maar aan artikel E1, tweede lid, van de Algemene burgerlijke pensioenwet geen aanspraak op invaliditeitspensioen kan ontlenen, omdat hij niet „blijvend ongeschikt is geworden de betrekking te vervullen, waaruit hij is ontslagen”.

Vierde lid. In het tegenwoordige hoofdstuk VI ontbreekt een bepaling betreffende de aanspraken van de gewezen vrouwelijke ambtenaren op uitkeringen ter zake van zwangerschap en bevalling. Aangezien dit een lacune was in vergelijking met de Ziektewet werd op dit punt het eerder genoemde garantiartikel (artikel 48) toegepast. De voorgestelde bepaling beoogt in deze lacune te voorzien. Ofschoon de Ziektewet (artikel 46) spreekt van bevalling, die waarschijnlijk is onderscheidenlijk plaatsvindt binnen 10 weken na het einde van de verzekering, wordt voorgesteld deze termijn te verruimen en te brengen op 4 maanden. Het Algemeen Rijksambtenarenreglement kent namelijk niet een bepaling als vervat in artikel 64 van de Ziektewet, waarbij aan de bedrijfsverenigingen de verplichting wordt opgelegd tot de vrijwillige verzekering toe te laten onder meer degene, „wiens verplichte verzekering is geëindigd en te wiens aanzien op grond van gebleken omstandigheden redelijkerwijze valt aan te nemen, dat onderbreking van die verplichting van korte duur zal zijn, dan wel dat het zijn bedoeling is bij geboden gelegenheid opnieuw een dienstbetrekking aan te gaan”. Een dergelijke bepaling zou in dit reglement ook niet op haar plaats zijn, omdat regeling van de aanspraken in geval van ziekte voor de ambtenaren nu eenmaal niet is gebaseerd op de verzekeringsgedachte, zodat er na beëindiging van het dienstverband ook niet van voortzetting ener verzekering op basis van vrijwilligheid sprake kan wezen. Aangezien evenwel bij de bedrijfsverenigingen van de mogelijkheid tot het afsluiten van een vrijwillige verzekering juist veelvuldig gebruik wordt gemaakt door gewezen vrouwelijke werknemers, die bij beëindiging van hun verplichte verzekering een bevalling tegemoet zien (de z.g. „loterij zonder nieten”), wordt door de overeenkomstige groep vrouwelijke werknemers onder het rijks personeel het ontbreken van deze mogelijkheid dikwijls als een nadeel ervaren. Vandaar het voorstel om voor het toekennen van een rechtspositionele aanspraak bij wijze van „nawerking” de termijn, waarbinnen bij beëindiging van de dienstbetrekking de bevalling wordt verwacht, te stellen op 4 maanden in plaats van 10 weken. Overigens moge eraan worden herinnerd, dat volgens een sedert jaren bij de ministeries gevolgde praktijk aan een gewezen vrouwelijke werknemer, wier bevalling valt buiten de termijn van 10 weken, doch die als particuliere werknemster tot het afsluiten van een vrijwillig verzekering zou zijn toegelaten, een gratificatie ter grootte van het loon over tweemaal 6 weken wordt verleend (dit dan uiteraard zonder premiebetaling), indien haar financiële omstandigheden daartoe bepaaldelijk aanleiding geven. Het ligt voor de hand, dat deze praktijk zal kunnen worden voortgezet, ook indien de bedoelde termijn op

4 maanden wordt gebracht (derhalve in de dan vermoedelijk niet veelvuldig voorkomende gevallen, dat het ontslag is verleend vóór het aanbreken van deze termijn).

Vijfde lid. De hier gegeven definitie van arbeidsongeschiktheid is gelijk aan die in de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (artikel 18, eerste lid) en in de Algemene burgerlijke pensioenwet (artikel F9, tweede lid).

Zesde lid. Enerzijds wordt in dit lid gewaarborgd dat de „laatstelijk genoten bezoldiging” wordt aangepast aan een eventuele algemene herziening, anderzijds worden een aantal eventuele aftrekposten genoemd, welke geacht mogen worden voor zichzelf te spreken.

Zevende lid. Aangezien krachtens artikel 8 van de „Regeling uitkering functioneel leeftijdsontslag” (K.B. van 24 juni 1966, Stb. 286) op deze uitkering wel in mindering wordt gebracht het bedrag van de eventueel (uit hoofde van ziekte of ongeval) doorbetaalde wedde of een gedeelte daarvan, maar daarbij niet wordt gesproken van een uitkering overeenkomstig de normen van de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, dient de anti-cumulatie in de onderhavige bepaling te worden geregeld.

Achtste lid. Deze regeling, waarbij een aantal voorgaande artikelen van overeenkomstige toepassing wordt verklaard, moge voor zichzelf spreken.

Artikel 45. De drie leden van dit artikel zijn vrijwel gelijk-luidend aan onderscheidenlijk het achtste, negende en tiende lid van het huidige artikel 35, zoals deze bij K.B. van 22 december 1966 (Stb. 581) aan dat artikel zijn toegevoegd.

Artikel 46. In dit artikel (ter vervanging van het huidige artikel 47) wordt aan de z.g. 5 %-regeling een basis in het A.R.A.R. gegeven.

Eerste lid. Het spreekt uiteraard vanzelf, dat bij de inwerkingtreding van de bij de Staten-Generaal ahangende Wet Ziektekostenvoorziening Ambtenaren dit lid zal moeten worden gewijzigd in die zin, dat er dan sprake zal zijn van een 5 %-hardheidsclausule ter afremming van de franchises, welke onder de werking van deze wet nog ten laste van de ambtenaar zullen blijven. Thans is wat de formulering betreft nog aansluiting gezocht bij de desbetreffende circulaire van de Minister van Binnenlandse Zaken van 8 november 1961, nr. A612/3068.

Tweede lid. Voor de vaststelling van hetgeen voor de toepassing van de 5 %-regeling onder wedde over het gekozen tijdvak van 12 maanden dient te worden verstaan, is de in dit lid vervatte definitie opgenomen. Aantekening verdient, dat onder deze definitie niet valt de kindertoelage, waardoor het draagkrachtbeginsel nog een extra-accent krijgt.

Derde lid. Behalve de ziektekosten, welke in beginsel onder de Wet ziektekostenvoorziening ambtenaren zullen vallen en eventueel voor toepassing van de in het eerste lid opgenomen 5 %-regeling in aanmerking komen, kunnen er nog andere „met ziekte verband houdende kosten” zijn — men denke bijvoorbeeld aan de kosten van gezinsverzorging tijdens ziekte van de huisvrouw —, welke de ambtenaar in financiële moeilijkheden kunnen brengen. Voor zover deze kosten een bedrag overschrijden, dat redelijkerwijze te zijnen laste kan blijven, zal aan de ambtenaar krachtens de onderhavige bepaling een tegemoetkoming in die kosten kunnen worden verleend.

Vierde lid. Deze bepaling (nadere voorschriften vast te stellen door de Minister van Binnenlandse Zaken) moge voor

zichzelf spreken. Voorshands zullen de voorschriften in even-genoemde circulaire van 8 november 1961 als uitvoeringsvoorschriften van dit artikel kunnen worden beschouwd.

Artikel 46a. Eerste lid. Deze bepaling treedt in de plaats van het huidige artikel 46 („in geval van ziekte of ongeval, ontstaan in verband met zijn dienstbetrekking, heeft de ambtenaar aanspraak op vrije genees- en heelkundige behandeling op de voet van de bepalingen van de Ongevallenwet 1921”). Voor wat betreft de aangebrachte beperking — de aanspraak wordt niet in alle voorheen als „in-en-door” aangemerkte gevallen verleend — moge worden verwezen naar de toelichting bij artikel 35, tweede lid. Ten aanzien van de terminologie is, voor zover mogelijk, aansluiting verzocht bij artikel 46, eerste lid.

Tweede lid. Als uitvoeringsvoorschrift zal reeds aanstonds kunnen worden beschouwd hetgeen in de circulaire van de Minister van Binnenlandse Zaken van 27 juli 1953, nr. 15243 (hoofdafd. O.P.Z., afd. A.Z., bur. I) is bepaald met betrekking tot de mogelijkheid van vergoeding van de kosten van genees- en heelkundige behandeling in één der hogere tariefklassen.

Artikel 47. Eerste lid. Deze bepaling geeft een uitbreiding aan het tegenwoordige artikel 49a, doordat onder „bezoldiging” thans ook wordt gerekend het gemiddelde van over de voorgaande drie maanden (13-weeken) genoten prestatiebeloning.

Artikel 48. De in dit artikel neergelegde anti-cumulatie-regeling is nodig, omdat met name in de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering als algemene regeling een dergelijke voorziening voor samenloop van een arbeidsongeschiktheidsuitkering met een uitkering krachtens dit hoofdstuk niet is opgenomen. Voorts ware in aanmerking te nemen dat in sommige gevallen wellicht nog samenloop kan optreden met een uitkering krachtens de Ongevallenwet; ook zullen gedurende één jaar na de invoering van de W.A.O. nog uitkeringen worden verstrekt krachtens de Liquidatiewet Ongevallenwetten.

Voor wat betreft de redactie vergelijk men artikel J 18 van de Algemene burgerlijke pensioenwet.

Artikel 49. Dit artikel is een complement van het bepaalde in artikel 6, eerste lid onder a, van onderscheidenlijk de (gewijzigde) Ziektewet en de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering („als dienstbetrekking wordt niet beschouwd de arbeidsverhouding van degene, aan wie door het Rijk ter zake van zijn arbeidsverhouding invaliditeitspensioen is verzekerd dan wel zal zijn verzekerd, indien het met hem voor langer dan zes maanden of voor onbepaalde tijd aangegane dienstverband zes maanden heeft geduurd”). Het ligt voor de hand om — behalve voor zover betreft de toepassing van de regeling inzake vergoeding van ziektekosten — van toepassing van hoofdstuk VI uit te sluiten de kleine categorie die — ofschoon ambtenaar in de zin van het Algemeen Rijksambtenarenreglement — onder de werking van de Ziektewet en de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering valt.

Artikel 132a. De vervanging in deze bepaling van „37, eerste lid”, door „42, eerste en tweede lid”, houdt verband met de omstandigheid dat thans niet meer in artikel 37, doch in artikel 42 termijnen worden genoemd, welke in aanmerking komen om onder de in de bepaling vermelde uitzonderingen te worden opgenomen en waarop dus de Algemene termijnenwet van toepassing zal zijn.

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,
C. VAN VEEN.